

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- és Czerna-utca sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtti
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
A közlések megjelölésére érdeklő közlemények
Horváth László
Árasszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a közlések megjelölésére érdeklő közlemények
Gyöngyössi István
Árasszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELŐFIZETESI ÁR
helybe utazáshoz hordva vagy vidékre po-
tán megküldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és több-
szöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilvántartási közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyilv-tér előre fizetendő.
Kéziratok vissza nem adtnak

Az E. M. K. E. brassó- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszafalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágotthai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

52-ik szám.

Brassó, Szombat, május 4-én.

V. évfolyam. 1889.

Közigazgatásunk.

Budapest, 1889. április 30.

Parlamenti körökből vesszük a következő érdekes fejtegetéseket és értesítéseket:

Nem tagadható, hogy közigazgatásunk ez idő szerint sokkal több kívánni valót hagy fenn, mint a mennyit nyújtani képes, és akár törvényjavaslatok és részleges reformoknál tárgyal, akár főispánok elbocsátása és kinevezésével személyileg akarnák fölfrissíteni: ilyen igyekezet csak darabmunkát végez és nem alapos orvoslást.

Azon senki sem csodálkozik, hogy Baross, az erély és pontosság embere, nem fogja túrni a hanyag gazdálkodást, melyet — sajnos — már nagyon is sok törvényhatóságnál kell tapasztalnunk, hanem azzal a hatalmas söprűvel, a mely saját szaktárczájánál, a közlekedésügy-nél oly jó szolgálatot teljesített, az általa ideiglenesen vezetett miniszteriumban is üdvös munkát fog végezni. Nem is szólalt föl egy hang sem, a midőn az aczélmárku férfiú e munkájához fogott.

Ámde még a leghatározottabb kormány-párti körökben is kezdenek töprekedni a felett, vajjon mi szükség arra, hogy ép az a tárcza, mely leginkább szorul alapos újjászervezésre, tartós időre felelős főnök nélkül maradjon? Kérdik továbbá: vajjon parlamenti szokás szerint helyes-e, hogy a tárcza ideiglenes vezetője a legmélyebbre ható személyi változásokat eszközölje, mert azokat neki eszközölnie kell, és a tényleges miniszternek majd azt örökség gyanánt kellend elfogadnia, mely örökséggel tán nem is lesz teljesen megelégedve? Végül kérdik, hogy a rekonstruált kormány miért nem egészítette ki magát belügy-miniszterrel, ez által az ország előtt bebizonyítva cselekvési erejét.

E mindenesetre jogosult kérdésekre a következőkkel lehet felelni.

A kormány nem zárkózik el a közigazgatási kérdés aktualitása és sürgős volta elől, s az a tény, hogy Weckerle és Szilágyi miniszterek a választókhoz intézett üzeneteikben határozottan kiemelték a közigazgatási reform szükségességét és a miniszterelnök beleegyezésével annak modern átalakítását közeli kilátásba

helyezték — világosan bizonyítja azt a komolyságot, melylyel a kormány e fölötté nehéz problema megoldására gondol. De ép azért, mert a feladat oly súlyos, a kormány nem foghat oly könnyedén annak megoldásához; és ép azért, mert a közigazgatás gyökeres reorganizációt igényel, e munkát nem a miniszter kinevezésével, hanem a tárcza rekonstrukciójával akarják megkezdeni.

Az a kérdés: vajjon törvényhatósági vagy állami közigazgatás-e? nem pártkérdés. Valamennyi politikai táborban vannak hívei e két közigazgatási rendszernek. A történelmi törvényhatóság megszüntetésének nem szabad kiindulnia egy párttól, tehát a kormánytól sem, mely a szabadelvű párt mandatáriusa, hanem oly többségtől, mely valamennyi pártból sorakozva, elvitázhatatlanul a nemzet többségét képviseli.

Ugy képzelik e dolgot, hogy a képviselőház a költségvetési vita alkalmával határozati javaslatot kívánni fogja a közigazgatás átalakítását. A kormány ekkor a népképviselő akaratát teljesítve, esetleg szakszabványt fog egybehívni, a melybe pártkülönbség nélkül az ország valamennyi szaktekintélye meghívást fog kapni. E szakszabványt az lesz a feladata, hogy állapítsa meg az alaptörvényi reform elveit. E bizottság tanácskozásai, vagy ha annak összehívása mellőztetnék, a közelgő költségvetési vita alkalmával bizonyára előtérbe fog lépni az a férfiú is, a ki leghivatottabbnak bizonyul a reform megvalósítására. És e férfit, bárki legyen is, Tisza Kálmán belügyminiszternek fogja ajánlani a koronánál, mert ő azon a véleményen van, hogy ennek a miniszternek valamennyi párt bizalmával kell bírnia, és hogy az ő prestige-jének az egész — általa kiegészült — kormányét is fokoznia kell.

Belföld.

Brassó, május 3. (Országgyűlés.) A képviselőházban május 1-én kezdetett meg a f. évi államköltségvetés feletti általános vita, — nem valami nagyfokú érdeklődés közt. A karzaton s magában a házban is gyéren volt közönség, csak később kezdett terem és karzat kissé jobban benépesülni. Hegedűs S. előadó szakszerű, tárgyilagos beszédben méltatta és

fejtegette a budget főbb részeit. Helyeslésekkel fogadott beszéde után Horánszky Nándor concedálta ugyan, hogy a zárszámadások szerint az 1887. évi eredmények kedvezők s azon év budgetjében több rend és szoliditás van, de azt, hogy ez a kormány érdeme volna, nem engedhette meg, az ellenzéknek vindicálja az érdemet. Azt is elismeri, hogy a f. évi költségvetés realitás tekintetében megfelel, de aztán relative rosszabb a tavalyinál. A kormánynak abban sincs érdeme, szerinte, hogy az államháztartási egyensúly megközelítve van, az érdem az adózó nemzeté. Egyébiránt, így folytatá, még ha az egyensúly helyreállítatik is, nagy kérdés, vajjon permanens lesz-e? Áttért az tán a kormány rekonstrukciójára s azt mondá, hogy ha ez reform-irányt jelent, mi természetesebb, minthogy ez is az ellenzéknek szolgált igázat. Az igazságügy-miniszternek a pozsonyiakhoz intézett levele tartalmával egyetért; helyesli azt; ha ez a kormány politikája, kérdi, mit keres akkor még Tisza a kabinetben? Nem fogadja el a költségvetést. — A budget elfogadása ellen nyilatkoztak az ellenzék soraiból még felszólt Mudrony Soma és Orbán Balázs is. Mudrony ez irányban határozati javaslatot is adott be. — Ezzel az ülés véget ért. Az általános budget-vitára még két szónok volt az ülés végén előjegyezve.

Folyó hó 3-án, pénteken, a ház folytatta a költségvetési vitát. Első szónok Csátár volt, a ki nem fogadta el a javaslatot. Majd Wekerle tartott harmadfél órai beszédet s Tisza tavalyi álláspontjára helyezkedve, fejtegette a tetemesen javult pénzügyi helyzetet.

Brassó, május 3. (A hadügyi költségvetés.) A „Neue Freie Presse” értesülése szerint a hadügyi költségvetés megállapításánál az irányadó tényezők nagy súlyt helyeztek arra, hogy az megmaradjon az ez évi szükséglet keretében és pedig azért, mert jövő ősszel mind a két honvédelmi miniszter jelentékeny hitel-igénnyel fog az illető törvényhozás elé lépni, mert a jövő évben mind a két honvédség ismétlő fegyverrel lesz ellátandó.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. május 3.

A „Presse” jelentése szerint a dunagőzhajózási-társaság igazgatóságának és választmányának közös ülésén a nyngdíjalap szabályozásán és a zárszámadás jóváhagyásán kívül határozni fognak az igazgatóság

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A Czenktetón.

— Regényes elbeszélés —

(Folytatás.)

Weiszenfels Kunó egy ideig mereven bámult a távozó után, majd lassan, a nagy izgatottságtól fáradtan ereszkedett ismét vissza karosszékebe.

Mély csend uralkodott a teremben; a magát borús gondolatainak átengedett ősz lovag keblében hevesen tomboltak az érzelmek, hogy szinte hallani lehetett, miként zihál melle a görögös munkától.

Nehéz idők voltak ezek. Magyarország új királya, Szent-István, nem tűrte a már elhatalmasodott lovagrend felfuvalkodottságát. A király ezen gondolkodásmódját fölhasználva, magyar vazallusai mind hatalmasabban léptek föl a német várurak ellen, minek sok véres civódás volt eredménye. Így épen ezen időben is egy magyar nemes a Weiszenfelsék egyik birtokát a maga számára elfoglalta és ezért Ármin kivonult harczosaival, hogy házuk jogát fegyveres erővel védje meg.

Ezeket gondolta át az öreg s fontolgatta, ha vajon nem volna-e tanácsosabb, a királylyal szemben engedékenyebbnek lenni s békés uton jutni ahhoz, a mit fegyver-hatalommal akart kicsikarni. Még volt ideje ehhez, a királyi követ még nem hagyta el a vár ud-

varát. A tünődés azonban nem tartott soká; az öreg makacssága minden higgadt gondolkozást legyőzött, s Kunó távozni engedé a magyar követet.

III.

Elsbeth, Kunó mostoha leánya s Ármin menyasszonya, a mellékszobában hallgatta a királyi hírnök szavait s atyja kevély válaszát. Az aggodalomhoz, mit jövődöbelijének távolléte neki mindannyiszor okozott, most újabb félelem járult egy még nagyobb veszéllyel fenyegető jövő miatt.

Elsbeth valódi eszményképe volt a büszke lovagkor várkisasszonyainak. Termete karcu, de még sem gyöngye alkatu; szelíd, kifejezéstartó arcát, mely a kellem és szépség minden báját egyesíté magában, dús szőke haj hullámozta körül, míg szende kék szemei álmadozva merengtek, s az a bánatos vonás, mely szép metszetű szája körül játszadozott, semmivel sem zavarta a báját, melyet e kedves jelenség a szemlélőre tett.

Ármin és Elsbeth kora gyermekük óta egymás mellett éltek, a családi várban együtt növekedvén föl. Egybekelésük nyílt titok volt s arról mint elhatározott tényről beszéltek, — mégis azt látjuk, hogy Elsbeth mély vonzalmat érzett jegyese iránt; félt érte, tehát szeretnie is kellett őt.

E szerelem, a mily rendkívüli ily körülmények között, magyarázatot kíván. Vagy talán természetes

dolog, hogy egy leány vonzalmat táplál az iránt, kit, mióta gondolkozni tanult, mindig jegyeseül kellett tekintenie? ... Ily szerelem korunkban még egy egyszerű falusi lánykához sem illenék, annál kevésbé egy várkisasszonyhoz a szerelmes középkorból, a sárkányok, vampirok és gonosz lelkek idejéből!

Szeretlek egy játszótárs iránt, kit teljesen átitmertünk, ki után nem kell vágyódnunk, kit élettársul venni kötelességünk tétetett! Ah, ez igen mindennapias — nem, lehetetlenség volna! ... Avagy nem tudjátok, hogy a mi tiltva van, az csábít, a mi ellenben meg van engedve, vagy parancsolva, az untat, sőt kelletlen? Nem ismeritek ez örök-igazságot, mely már az ősrégi mondában Ádám és Éváról s a paradicsomból való kiűzetésükről szól?

Vagy talán — kérditek — Elsbethben az elbeszélő egy tükörképet akar élénk tartani s őt mint a kötelességérzet és értelmesség mintaképét bemutatni?

Nem, Elsbeth nem fog ily mintakép lenni. Ő szép és erényes leány, egy angyal, de mert e világból való, tehát csak közönséges angyal.

Árminhoz ő sem érezte volna azon mély vonzódást, melylyel iránta viseltetett, ha érzelmei ellen valóban nem gördültek volna akadályok, ha e szerelem oly sima és könnyen elérhető lett volna, miként az feltételezhető.

(Folytatása következik.)

által formulázott ellenjavaslatok fölött, melyek a főn-forgó differentiatokat illetőleg a magyar kormányval közöltni fognak.

Törökországnak nagyon nehéz állása van az angol és német kelet-afrikai politikával szemben, mert a szultán, mint az összes mohamedánok khalifája, csak tekintélyét csorbítani nem akarja, örködni tartozik a felett, hogy a mohamedánok érdekei e keresztények érdekei által háttérbe ne szoríttassanak. A porta ennek szemeltartására külön diplomatiái missziót küld Zanzibárba, a melynek élén Abd-el Kader effendi el Dana, született arabs, áll, ki eddig bíró volt Beiruthban. Melléje a porta egy magasabb rangú tisztet ad, mint katonai attaché-t.

A németalföldi regensség megszűnt. A regensség megszűntetése Vilmos király egyenes kívánságára történt, a ki határozottan kijelentette, hogy úgy Németalföldön, mint Luxemburgban át akarja ujjra venni az uralkodást. A király e hó 15-én Emma királynéval és Vilma trónörökösével fürdőbe utazik. Nassau Adolf herceg helyzetére nézve nagy bizonytalanság uralkodik. Eyschen luxemburgi államminiszter a királyt arra akarja venni, hogy a nassaui herceget helytartóvá nevezze ki Luxemburgba. Mindazonáltal Adolf herceg f. hó 1-én reggel a király aláírásával ellátott iratot kapott, melyben a király köszönetet mond a hercegnek a regensség átvételéért és egyuttal tudatja, hogy május 3-ától kezdve maga veszi át újra az uralkodást.

Sofiaiban f. évi április 30-án volt a vitézség katonai rendjének rendi ünnepe, a melyen résztvettek Ferdinánd fejedelem s a rend összes itt időző lovagjai. A székesegyházban tartott Thedeum után Ferdinánd fejedelem meglátogatta a Sándor-ezred kaszárnnyát a hol 150 terítékű ebéd volt. A rend lovagjai, köztük Stambulov, Mutukrov, Zsivkov, Petrov alezredes a vezérkar főnöke, Stoilov, a volt igazságügyi miniszter, este a fejedelmi palotában a fejedelem ez alkalommal hosszabb beszédben vetett visszapillantást Bulgária fejlődésére 1877/78-tól a mai napig. Ha én, mint a rend nagymestere — ugymond — a haza nevében titeket felhivlak, tudom, ott lesztok mindannyian körültem a tiszta hazafiasság, vitézség és becsület mezején. A fejedelemnek nagy lelkesedéssel fogadott szavai után Mutukrov hadügyminiszter köszöntötte fel a fejedelmet, a többi közt így szólván: »Szembeszállva emberi előrelátással s egész Európa daczára a mindenki által elhagyott, függetlenségéért és önállóságáért küzdő népre állani, az ezer veszéllyel fenyegetett bolgár trónra lépni, azt minden kül-belelenséggel szemben védelmezni, — mindehhez több bátorságra volt szükség, mint a mennyi egy csata golyózáporában kell. Királyi fenséged az a hős, ki mind ezt véghez viszi Európában levő rosszhiszemű és irigykedő ellenségeink szemelátára. E szavak a jelenlevőkre rendkívül lelkesítőleg hatottak.

Ferdinand herceg, román trónörökös, ápr. 30-án délelőtt fél 10 órakor Bukarestbe érkezett. A pályaudvarban már a vonat megérkezése előtt összegyűltek a miniszterek, a diplomatiái kar és valamennyi politikai párt képviselői. Közvetlenül a vonat berobogása előtt jelentek meg a király és királyné. Midőn Ferdinánd herceg a vasuti kocsiából kiszállott, a király és a királyasszony kétszer megölelték. A jelen voltak lelkesült »hurrah« kiáltásban törtek ki. A hercegnek

a jelenlevők mindenikéhez volt néhány nyájas szava. Az aristocrazia hölgyei pompás virágbokrékat nyújtottak át a trónörökösnek. A király a pályaudvarban a trónörökös üdvözlése után a diplomatiái kar tagjaihoz fordult, e szavakat intézve hozzájuk: »Köszönöm, uraim, hogy eljöttek, jelenlétükkel emelni a Romániára és a dynastiára nézve oly fontos esemény jelentőségét!«

Az erdélyi szászok és a kormány.

A »Pester Lloyd«-nak egy szász képviselő hosszú cikket írt a szászoknak a kormányhoz való viszonyáról. A brassói német lap egész terjedelmében veszi át e cikket s a »P. L.« megjegyzését. Talán nem lesz teljesen érdektelen, ha mi is közöljük azt kivonatilag.

»A szász képviselők sajnálatára eddig nem történt semmi, a mi ezeket arra indíthatná, hogy a kormánnyal szemben más magatartást kövessenek, mint az eddigi volt. A kormány jól ismeri a szászoknak, bizonyára nem légből kapott, sérelmeit; nagyon jól, sőt tulságig lett informálva a szászok óhajai felől úgy a parlamentben, mint a sajtó útján, valamint számkérvény és javaslat által. Mily szándék vezérelhetette a kormányt abban, hogy e sérelmekkel szemben passiv maradjon, azt mi nem tudhatjuk. Csak egy szándéka bizonyára nem lehetett a kormánynak, nevezetesen az nem, hogy egyrészt kompromittálja s mélyen lehangozza a szászok azon elemeit, kik bizva a kormány államférfiúi belátásában, azon meggyőződéssel bírtak, hogy a szászok a jelenlegi kormány alatt türethető állapotba hozhatók, másrészt pedig, hogy a szászok azon elemeinek kezére játszsák, a kik itt nem részletezhető okokból, egyetlen okot sem hagynak megkísérletlenül, hogy a szászok és jelenlegi kormány közötti megegyezést meghiusítsák. Hogy azonban a kormány sajnálatos magatartásának ez volt a következménye, oly tény, mely kétségbe sem vonható. Nem maradhatott észrevétel nélkül, hogy a szászok teljes három év óta nagy gonddal, sőt — a mit nem akarunk elhallgatni — nem csekély önmegtadással kerültek mindent, a mi a régi, szenvedélyes viszályt ismét felébreszthette volna. Ezen tartózkodásuk igen mély, hazafias okokból eredt, melyet itt nem akarunk behatóbban fejtegetni; de vajjon e mérséklés jövőben, a legjobb akarat daczára is, tartósan üzhető lesz-e, az más kérdés. A szászok arra az esetre, ha új, szenvedélyes harc törné ki, bizonyára beigazolták, hogy nem ők az okai ennek. Ismétéljük tehát: a szász képviselők ma ugyanazon, minden irányban független, tartózkodó és várakozó álláspontot foglalják el, mint eddig; tekintet nélkül pártérdekekre a kormánnyal szavaznak mindazon esetekben, melyekben ezt általános állami érdekek és megbízók érdekei megengedik; — a kormány ellen szavaznak azonban, ha meggyőződésük ellenzéki magatartást parancsol nekik, szóval, a szász képviselőknek a kormányhoz való viszonyában semminemű változás sem állott be.«

Idáig a szász képviselő! Ezen fejtegetésekre a »P. L.« következő, igen szelid megjegyzést teszi: »Ámbár a t. beküldő általános ismertnek tételezi fel a szászok sérelmeit és óhajait, nem emlékszünk, hogy azokat valaha tiszta és határozott alakban kifejezve láttuk volna. Ha ezen sérelmek — természetesen nem a panaszosok szemében, hanem az elfo-

gultlan bírálat előtt is — valóban alaposak és óhajaik nem lépik át a méltányosság és annak határait, a mi a magyar állameszme megtagadása nélkül teljesíthető, akkor nem hozhatók ezek, egyik ugymint a másik, — de természetesen határozott és konkrét alakban — elég gyorsan napvilágra. Meg vagyunk győződve, hogy a közvélemény ez esetben oly határozottan fog a szászok pártjára állani, hogy a kormány is kénytelen lesz, a fenti sorok beküldője által annyira panasztól »passivitás«-ából kilépni. A költségvetési vita talán alkalmul fog szolgálni ily nyilatkozatra, de ne ismét ezen, vagy azon ur »egyéni, és »magán« véleményeké, hanem mint oly nyilatkozat, mely szász nemzeti programnak legyen tekintetű.«

A »P. L.« ezen felelete minden esetre igen talpraesett. De legyen megengedve nekünk is egyetlen megjegyzést tennünk annak a cikknek egyetlen pontjára, arra t. i., hogy »ha új, szenvedélyes harc törné ki, nem ők lesznek okai ennek.« Megjegyzésünk egész rövid és csak annyi, hogy az illető képviselő ur elfeledni látszik, hogy a szászok vagy bármely hazai nemzetiség részéről harc az állam ellen lehetetlenség, mert — hála a magyarok istenének — a magyar államnak módjában áll egyszer s mindenkorra elcsendesíteni az oly honpolgárokat, ha mindjárt 180.000 szász is legyen az, kik harcot akarnak folytatni az állammal.

Mi is szeretnők a békét, két kézzel kapnánk utána, de ily alakban beadva, nem kérünk belőle és alig hiszszük, hogy ott béke jöhesen létre, hol állampolgárok harccal fenyegetik saját hazájukat.

Küiküllőmegyék rovata.

Dicső-Szentmárton, 1889. ápril 26.

— Egyházmegyei közgyűlés. —
(Vége.)

Örvendetes jelenségképen említi föl a jelentés, hogy a kepe-megváltási magtárak mindenütt szépen növekednek.

Kegyadományok és ajándékozásokban befolyt 418 frt. 34. kr. a különböző egyházközségekben.

A terjedelmes jelentés minden pontját egyhangulag tudomásul vette a közgyűlés, annak kijelentésével, hogy az szóról-szóra vétessék jegyzőkönyvre. Ezzel a délelőtti gyűlés véget ért.

Délután 3 órakor a délelőtti gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után, a folytatólagos gyűlés, elnöklő esperes rövid megnyitójával kezdetét vette.

Nagy Domokos, egyházmegyei főjegyző olvasta föl az egyházmegyei tanács működéséről szóló jelentését, mely általános helyeslés között vétetett tudomásul.

Tanügyi előadó, Nemes Árpád, gátolva lévén a megjelenésben, jelentése az őszi közgyűlésre halasztatik.

Ezután Benkő Sámuel tette meg számvevői jelentését a magyarországi ev. ref. közalap állásáról, mely tekintve a beszéd nehezségeit, elég kedvező eredményű. Élénk vita fejlődött ki a számvevő azon indítványa fölött, hogy találjon ki az egyházmegyei közgyűlés módját arra nézve, hogy az olyan lelkesek, kik a törvény-szabta időben saját egyházközségük részéről a közalapra vonatkozó kimutatásokat az esperességhez nem küldik be, minő eljárásban részesíttessenek. Erre nézve határozatilag kimondatott, hogy a rendetlenkedő lelkesek terjesztessenek fel az igazgatótanácsához, mely bizonyára módját találja annak,

Keleti kirándulás.

I. Belgrád.

Régen csináltak annyi reklámot egy társas kirándulásnak, mint az idei keleti utazásnak, hogy ilyen lesz, olyan lesz. De régen is vált be reklám olyannyira, mint ez alkalommal, midőn egyrészt maga a társaság — bár kicsiny volt egészben véve — a lehető legyszerencsésebben volt összeállítva, másrészt az utazás annyi kellemest nyújtott, hogy többet kívánni igazán lehetetlenség.

Április 21-én reggel, napfölkelte után értünk Zimonyba. Hunyadi János emlékezete ujjalt meg lelkünkben, a rettenthetetlen hősé, ki itt vívta legnagyobb ütközetek egyikét.

A vasutállomástól felséges kilátás kínálkozik a Duna tulsó partján, hegyen fekvő Belgrádra. Igazán festői látvány, midőn a kelő nap sugarai visszaverődnek a Duna tükörén s e fényárból szép lassan kibontakozik egy távoli kép: Belgrád.

Rövid ideig gyönyörködhattunk e szép kilátásban; utunk sietős volt, tovább kellett mennünk. Csakhamar Belgrádba értünk, a régi Nándorfehérvárba. Maga a megérkezés is kellemes volt már. A »Rákóczy induló« és lelkes éljenek fogadtak, s magyar testvéreink rendkívüli szívélyessége. Beck Mosim, Vándory Lajos és Stylik István, mint főrendezők valóban bámulatos nyújtottak, úgy hogy egész Belgrád társaságunk

egy fillérünkbe sem került. Annál többet kerülhetett nekik.

Maga Belgrád nem nyújt semmit. Az egyetlen monumentális épület a konak, a többi nagyobbára régi építkezés, úgy hogy az összbnyomás, melyet Belgrád tesz a szemlélőre, legkevésbé mondható kedvezőnek. Hanem mikor felmentünk a régi várba, Nándorfehér várába, oda, a hol egykor a hős Dugonics Titus magával rántotta a mélységbe a lófarkot a vár ormára kitűzni akaró törököt; mikor oda léptünk a szent helyre, melyen a hős Hunyadi László átnyújtá a vár kulcsait királya, Ulászlónak; mikor beléptünk ama kis csarnokba a melyben Hunyadi László leütötte az álnok Czillei Ulrikot és mikor ezzel szemben tekintünk odatapadt ama dombra, melyen a híres zimonyi ütközetben Kapisztrán János állott segédhadaival: lelkünkben felelevenedtek a régmúlt idők emlékei, mindegyikünk boldognak érezte magát, hogy felkeresheti e történelmi nevezetességi helyeket. Hol egykor honfivér folyt, melynek minden talpalatnyi földjét magyar vér áztatá, melynek minden fűszála-egy-egy magyar hős szívéből nő ki: ott ma szerb kaszárnnya van, ott ma szerb katonák járják unalmas, egyhangú táncukat ép úgy, mintha bábokat dróthuzalon táncoltatnánk.

Megnéztük Belgrádot, muzeumát, egy minden szakértelem nélkül rendezett, a kezdet legkezdeten álló múzeumot a maga két kis szobájával, a melynek ér-

tékes tárgyai mindössze két mumia s egy magyar nemzeti lobogó e felirattal: Hazáért! Királyért! és egy festmény s az is magyar: Hunyadi Julia kitünően sikerült arcképe. Láttuk a szerb templomot, mely igen szép építészeti alkotás, de elvégre nem remekmű. Láttuk a magyar kereskedelmi muzeumot, a mely kitünő vezetés alatt áll s idővel hatalmas kereskedelmi közvetítővé fogja magát kinőni, — melyről külön lesz alkalmunk írni — láttuk a szerb államférfiakat, egyházfőt s államfőt: a fiatal gyermek-királyt. Az államférfiak teljesen európai színvonalon álló férfiak, rendkívül kedvesek, előzékenyek és figyelmesek, úgy hogy már az első találkozásnál is rokonszenvet keltenek maguk iránt. Az egyházfő, egy 87 éves férfiú: Theodosius metropolita, a szó legnemesebb értelmében vett főpap, a ki oly kegyességgel és magyar vendégszeretettel fogadott minket, honfitársait, hogy mindannyian életünk egyik legszebb pillanatának fogjuk tartani azt a pillanatot, melyet alkalmunk volt a magyar származás nyelvét, a magyar nyelvet, hiven megtartott szerbiai főpapnál töltöni. És a gyermek-király? Látása könyörget csal szemünkbe. Anyja szépsége és bája, apja feleséges magatartása egyesül e gyönyörű, elragadó szépségű ifjában, a ki tizenhárom éves korához tulkomoly mintha egyrészt átérezné ama nagy csapást, mely szülei boldogtalan családi élete által érte, másrészt érezni a nagy felelősség terhét, melyek egykoron val-

hogy minő elbánásban részesüljenek a kötelességeiket mulasztó papok.

Az özvegy-árvai gyámintézet és egyházmegyei közpénztár számadásairól tett jelentései Benkő Sámuelnek, tudomásul vétettek s pénztáros Kakasi Márton, nagyteremi papnak a szokásos módon a felmentvény megadatott. Ezzel kapcsolatosan kiküldetett Nagy Domokos, Benkő Sámuel és Kakasi Márton személyében egy bizottság, mely egy a mai viszonyoknak megfelelő özvegy-árvai gyámintézet kezelésére vonatkozó szabályzat-tervezetet készítsen.

Héderfaji ujonnan választott kántor-tanító, Tokos Izák, az esküt letévé, ő s még Incze Lajos, Gecse László és Bíró Áron papok az egyházmegye kebelébe iktattattak, az esperesnek érzéstől áthatott beszéde mellett.

Több segesvári hitsorsosnak azon javaslata, hogy ezen és Udvarhely egyházmegyéből kiszakítandó 14 egyházközség egy nagy-küüllömegei esperesség szerveztessék, a közgyűlés által nem találta eléggé indokoltnak, a gyűlés nem pártolhatja az indítványt.

A központból nyerendő rovatok izek kezelőjévé szótöbbséggel Kakasi Márton, nagyteremi pap választott meg.

A nagyteremi egyházközség kepe-megváltási alap tőke szerzése iránt 400 frt. kölcsön felvétele megnyerésére ajánló vélemény áttétetik a központhoz közgyűlés által. Több kérelem és indítvány az egyházmegyei tanácshoz tétetett át érdemleges határozat hozatala végett.

Mielőtt befejezném tudósításomat, legyen szabad abbéli óhajomnak kifejezést adni: vajha ezutáni közgyűléseinken minél több világi képviselőt lehetnénk szerencsések tisztelhetni, hogy így azután egyházi ügyeink menete ez által is hatályosabb eredményt nyerjenek. Ugy legyen!

Gyöngyösi István,
polgári iskolai igazgató.

Irodalom.

„A gyermekek ápolása az első három év alatt” czímen Grimm Gusztáv előkelő fővárosi könyvkereskedő diszes kiállításban adta ki dr. Szegő Kálmán gyermekorvosi orvosnak a budapesti orvosi kör által jutalmazott pályamunkáját. Az anyáknak fontos mű ára 40 kr.

„Az Építési Tanácsadó” czímű vállalatból, Gondai Béla műszaki tanácsos e közérdekű művéből megjelent a második füzet három képmelléklettel. E füzet tartalmazza az építési és mérnöki munkálatok díjazására vonatkozó adatokat és utmutatásokat s tájékozást nyújt úgy a tervezet, mint az építés-vezetés és felülvizsgálatért járó díjazások iránt. Külön vannak tárgyalva az épületek tervezése, a földmérői munkák, út- és hidépítési, vízszabályozási, vasutépítési, vízvezetési és csatornázási s bányaművek tervezése és végrehajtása fejében fizetendő tiszteletdíjak és jutalékok, kapcsolatban a teendők részletezésével. Építéseknek, minden szakbeli mérnöknek, vállalkozóknak s maguknak az építőknél különösen föltétlenül hasznos tájékozást és felvilágosítást nyújtanak az adatok. A füzethez mellékelve van az Orsz. erdészeti egyesület budapesti palotájának távlati képe és alaprajza. (Czigler Győző műegyetemi tanártól) egy igen diszes, stílszerű kovacsolt vas kapu rajza. — A füzet ára 30 kr.

lait nyomni fogják. Igazán fájdalmas, hogy a mikor gyermeknek kellene még lennie, már férfivá kellett lennie. Kedves megjelenése egészen elragadta társaságunkat, mely kitörő éljenzéssel fogadta, ezzel akarva kifejezést adni ama véleményének, hogy ha a szerb nép nem imádja e királyt s királyt, ha hűen nem követi az utolsó csepp véreig s nem védelmezi életével is, ha kell, minden csapás ellen, akkor nem érdemli meg, hogy a föld hordja.

Kisérétében van Risztics Jován, a veterán, de tetterős szerb államférfi, — egykori regense a fiatalon megvénült, életunt Milánnak, ma regense s második atyja Milán fiának, I. Sándor királynak. Az ősz államférfi hatalmas alakja igen megnyerő, úgy hogy benne jó kezekben véli látni mindenki Szerbia és gyermekkirálya sorsát. A másik két regens: Belimarkovics és Protics, mindkettő igazi generális, katona-emberek.

Kedves kiránduló-helye Belgrádnak Dobsider: egy fejlődésben lévő park, mely egykor nagyban fogja emelni Belgrád értékét.

Belgrádról szólva, nagy kár, hogy ott a magyar-ság oly annyira el van hanyagolva. Társadalmi és kereskedelmi élete egyenlő a nullával.

Ki ennek az oka? Az állami képviselő: a követség és konzulatus. De erről majd máskor és külön. Ne zavarjunk örömből ürmöt. Ne homályosítsuk el a fényes lapot a sötét árnyékkal!

Helyi és vidéki hírek.

Gyűlés. A brassói magyar kaszinó f. hó 5-én, vasárnap d. u. választmányi ülést tart.

Óvóügy. Az Emke brassó-belvárosi kisedővó intézetét április hóban 58 gyermek, a bolonyai intézetet 47 gyermek látogatta. Május hóban a gyermekek már a szabadba mennek és akkorra az óvóintézetek látogatottsága is rohamosan nő.

Hangverseny. A róm. kath. egyházi énekkar ma este tartja mult számunkban jelzett hangversenyét. Ajánljuk a t. közönség figyelmébe.

Egyházi bíróság. A brassómegei ág. ev. magyar esperesség törvényszéke csütörtökön tárgyalta másodszor Mihályi Károly volt apáczai lelkész fegyelmi ügyét, melyben egy ízben már hivatalvesztésre ítélte őt, de a mely ítéletet a harmadfoku hatóság megsemmisítette, új eljárást rendelve el. Mihályit a végtárgyaláson dr. Weisz Ignác brassói ügyvéd képviselte, a ki — mint értesülünk — a tárgyalás kezdetén kifogást emelt egyes bírósági tagok ellen, kik Mihályival szemben érdekelt felek, tehát bírái nem lehetnek. A bíróság azonban elvetette e kifogást s hosszú tárgyalás után vádlott Mihályi Károlyt másodszor is hivatalvesztésre és a költségek viselésére ítélte. Az ítélet ellen dr. Weisz fellebbezést jelentett be.

Szemgyógyászat. A helybeli m. kir. orsz. szemgyógyintézetbe április havában felvett 47 szembeteg, míg elbocsátott 45; 36 még az intézetben maradt. A betegek közül 11 egyénen nagyobb műtét végeztetett és különösen hályog műtét egy esetben jó sikerrel.

A szász-egyetem képviselői. Szász egyetemi képviselővé a volt Brassó vidék — a jelenlegi Brassó megye összes községei — részéről Nicolaus György Höltyény község derék jegyzője, a Brassó vármegyei jegyző-egylet elnöke közfelkiáltással megválasztott. Utóbbi megválasztása után, mely Földvárt folyt le, a választóknak egy nagy része közös lakomára összegyűlt, hol számos hazafias szellemű pohárköszöntő mondatott.

Majális. A brassói róm. kath. főgymnásium ifjúsága — mint említettük már — f. hó 7-én tartja idei majálisát. A meghívók már ki vannak bocsátva és valóban szokatlanul diszes kiállításnak. Ha az idő kedvez, úgy a majális fényes sikere kétségtelen.

Királyi táblák székhelyei. A decentralizált kir. táblák vidéki székhelyei gyanánt, mint biztos forrásból értesülünk, a következő városok vannak kijelölve, u. m. Pozsony, Sopron, Szombathely, Pécs, Arad, Nagyvárad, Kassa, Maros-Vásárhely, Kolozsvár. E szerint, Budapesttel együtt, tíz város osztozik a két decentralizált királyi táblán.

Rendőri hírek. (Állatkinzás). Tegnap d. e. a rendőrség megbüntette a Hesshaier czégnél alkalmazott Tompos István nevű kocsist, a ki egy lovat borzasztó embertelen módon kintzott s ütlegelt.

Országos vásár. E hó elsején látogatott országos vásár volt Dicső-Szentmártonban, a melyen igen nagy volt a kínálat mindenféle czikkben, s közepes a kereslet. A mi mindenesetre a nagymérvű pénzhányagnak tulajdonítható. Ezen országos vásárra igen sok szarvasmarha hajtatott. Legkeresettebb volt az egy-két éves tinó-borju, mely csaknem mind a eladásra került, a mi a vásárra hajtatott.

Megrendítő haláleset tartja izgatottságban a bucaresti magyarságot. Ezelőtt mintegy hét héttel halt el egyik ottani kitűnő magyar ember, Sándor József kocsigyártó, neje. Általános részvét kísérte sirba a jó asszonyt. Most pedig, alig hét hét múlva, az erőteljes izmos férj követte nejét, ki nélkül nem tudott megélni, bánata ily rövid idő múlva sirba vitte. Kitűnő, jó magyar ember volt, a ki szívesen áldozott a magyarsáért. Négy árva maradt hátra.

A fegyver- és lőszergyár, a mely a gubacsi határban Ghyecy altábornagy felügyelete alatt épült, már készen van, és csupán a szobafestők végzik be az utolsó munkát.

A pitești magyarság csaknem kivétel nélkül panaszkodik az ottani ev. ref. lelkész ellen. Jó lesz, ha az erdélyi ev. ref. püspök ur megvizsgálja az ügyet. 40 róm. kath. magyar család Pitesten lelki gondozás nélkül áll, mert az ottani olasz pap egy betűt sem tud magyarul. Így pusztul nemzetünk!

Hibaigazítás. Lapunk mult számának vezércikkében egy tévedés fordult elő, a mennyiben a „Tengerre magyar!” jelszó gróf Séchenyi Istvánnak tulajdonított, holott azt Kossuth Lajos mondotta.

Az akadémiai választások, mint Budapestről táviratilag jelentik, következő eredményt folytak le: Elnökké báró Eötvös Loránd, alelnökké Fraknoi Vilmos választott meg; a titkári állásra jelöltettek Szilly Kálmán és Beöthy Zsolt. — Értesülésünk szerint Eötvös báró június második felében Brassóba fog jönni, a második felében Brassóba fog jönni, a második felében Brassóba fog jönni.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár ismét egyike volt a leggyengébbeknek. Ugy a gabonapiacson, mint baromfivásáron a kínálat ép oly kicsiny volt, mint a kereslet. Oka ennek bizonyára a mezei munka, mely a mezőgazdákat elfoglalja.

A gabonapiacson az árak következőkép alakultak: Buza 5—5.30 frt, rozs 3—3.20 frt, árpa 3.60—4 frt, zab 1.80—2 frt, paszuly 5—6 frt, borsó 5—7 frt, lencse 5—12 frt, törökbuza 3.60—4 frt, lenmag 8.50—9 frt.

A baromfivásár sokkal kisebb volt, mint a más évek hasonló idősorában, árai következők voltak: Csirke 35—70 kr, kacska 90—1.10 frt, pulyka 5—6 frt páronként, malacz 3—5 frt darabonként. — Tojás 14 darab 20 kr-ért.

A husarak a lefolyt héten következőkép alakultak: marhahus 36—38 kr, sertéshus 44 kr, borjúhús 39—40 kr, faggyu 24 kr, olvasztott zsír 70 kr, olvasztott faggyu 30 kr. klgr.-ként.

Tűzifa a lefolyt héten 9—9.50 frt volt köbmeterenként.

A meggyőződés hatalma.

Világos bizonyítékok meggyőzik a közönséget, hogy a Warner Safe Cure az egyetlen sikeres gyógyszer vese-, máj- és ivarszervi s minden oly bajknál, melyek ezekből származnak, mint rheumatismus, közhvény, gyomorbaj, vízkór stb. Az emberiség legnagyobb része ezen bajok egyikével van fertőzve. Minden családban, mely tagjai egészségére feltékeny, legyen „Warner Safe Cure” mindig készletben. Ezek használtak Warner Safe Cure-ját s mindenki meggyógyult általa. Ha minden más gyógyszer sikertelen, az orvosok Warner Safe Cure-ját alkalmazzák sikerrel. — Az alább felsorolt bizonyítékok s köszönetnyilvánítások elolvasása után minden kétely ki van zárva.

Bécs, IV. Freihaus. — Warner Safe Cure-ja családomban, valamint sok más ismeretes családban nagy sikerrel használtatott s kész vagyok erről szem. felvilágosítást adni. Sild Rudolf.

Pshery, Csehország. — Kötelességemnek tartom nyilvánosan köszönetet mondani azért, hogy Warner Safe Cure-ja engem gyomor-, vese- és májbajomból teljesen kigyógyított, miután két éven át a legborzasztóbb kínokat állottam ki s időm nagyobb részét ágyban töltöttem el. A gyógykezelő orvosok tehetetlenül állottak itt s nem segíthettek. Jan Prasek, vendég.

Paks, Magyarország. — Örömmel közlöm önnel, hogy a Warner Safe Cure használata által közhvényem és görceim feltűnően szűnnek. Bene S.

Csuzon, Magyarország. — Egy beteget, a ki Bright-féle vesebajjal volt fertőzve, Warner Safe Cure-val gyógykezelttem s kitűnő eredményt értem el. Dr. Kircz Gyula.

Kralovici, Csehország. — Warner Safe Cure-val kitűnő sikert értem el. Seft Lipót, cs. k. jegyző.

Krakó. — Hőlyagbajomra a Warner Safe Cure jó hatással van. Zaranski Szaniszló, cs. k. orsz. bir. segédhiv. igazg.

Königsberg, Éger m. (Csehország). — Szükségemnek tartom a Warner Safe Curet a szenvedő emberiségnek legmélyebben ajánlani, melyet bizalommal használhatnak. Hosszabb ideig szenvedtem májdaganatban, köhen, étvágyhiányban, jobb oldalomon és hátamon irtózatoss fájdalom volt; életem kín volt. Miután minden más gyógyszer s fürdőhely sikertelen volt, Warner Safe Cure-ját ajánlották nekem, s hálát adok Istennek, hogy ez által meggyógyultam. Brandlné, divatárusnő.

Bécs, VII. Myrthengasse 6. — Hitelesen igazolom, hogy a Warner Safe Cure nálam nagy sikerrel volt, miután minden más gyógyszer eredménytelen maradt. Ellicher János.

Szeged, Magyarország. — Warner Safe Cure-ja én nálam nagy eredményt. Baross László, lelkész.

Pilgram, Csehország. — Warner Safe Cure-ja engem öt-éves gyomorbajomból teljesen kigyógyított. Narodny Baruska, háztulajdonosnő.

Belgrád, Szerbiában. — Alulírott Warner Safe Cure-ját, mint kitűnő vértisztító szert s főfájás és szívdobogás elleni orvosságot, mindenkinek legmélyebben ajánlhatom, minthogy engem ezen gyógyszer teljesen kigyógyított fenti bajokból. Tisztelettel Kijevics Katalin.

A „Warner Safe Cure” kapható Brassóban Kugler Ede gyógytárában.

Táviratok.

Belgrád, május 3. (A „Brassó” eredeti távirata.) A regensek megegyeztek Natáliával azon módzatok iránt, melylyel május 18-án Pozsonyban találkozni fog fiával, Sándor királyllyal.

London, május 3. (A „Brassó” eredeti távirata.) Pétervárott számos elfogatás történt. Kronstadtban nyomára jöttek a csár élete ellen tervezett összeesküvésnek. Még további elfogatás van kilátásban.

Róma, május 4. (A „Brassó” ered. távirata.) Umberto király e hó 16-án utazik Berlinbe és ott marad május 25-éig.

Wiesbaden, május 3. (A Brassó eredeti távirata.) Erzsébet királyné állapota igen javult. A felséges asszony sokkal jobban érzi magát. Frigyes császárné ideérkezett a királyné látogatására.

London, május 4. (A Brassó eredeti távirata.) Mind több és több bizonyíték kerül napfényre, hogy a csár élete nihilistikus üzemek miatt állandó veszélyben forog. A csár nem mozdul ki szobájából.

Társzerkesztők:

Nagy-Küüllömege részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küüllömege részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)

Felöl szerkesztő- és kiadó-tulajdonos: Felelős szerkesztő: Szterényi József.

